

gere. Dernæst er det min Betragtning isølge den Erfaring, jeg har gjort med Hensyn til Fattigforsørgelse i det hele taget, at dette Lovforslag vil virke i den Retning, at det vil indskrænke den frivillige Fattigforsørgelse. Jeg spørger dristigt enhver praktisk kommunal Mand, om han tror, at der er ret mange under det offentlige Fattigvæsen af den Slags Personer, som ville komme ind under dette Lovforslag? Jeg tror, at de, der have Erfaring i saa Henseende, ville være enige med mig, naar jeg siger nej! Derimod er der ikke saa faa, der ere under den frivillige Fattigforsørgelse, som ere over 60 Aar og af dem, som ere mindst paatrængende med Hensyn til at begære Hjælp, og som ville undse sig for disse skrækelige Begæringer, Attester, Politihistorier o. s. v. og saa hellere ville lide Nød. Af dem er der ikke faa, som ere under den frivillige Fattigforsørgelse; men hvis det er Hensigten at flytte dem fra den frivillige Fattigforsørgelse over til den nye saakaldte Alderdomsforsørgelse, saa siger jeg, saa er Loven et stort Tilbageskridt i Stedet for et Fremskridt. — Dernæst har jeg endnu en Bemærkning at tilføje. Der er sagt i det andet Ting fra den ene Side, at det foreliggende Lovforslag indholder den billigste og letteste Alderdomsforsørgelse, man let kan tænke sig, og endvidere er der sagt fra en anden Side af Forslagets Venner: Nu satte vi Punktum her, nu skal denne Sag have Ende, nu satte vi en Bom for at tale om Alderdomsforsørgelse i Fremtiden. Ja, hvis det var Meningen, saa vil jeg sige, at det var i højeste Grad beklageligt. Men hvis de Herrer ville sætte Bom for Alderdomsforsørgelsessspørgsmaalet i Fremtiden, saa vil jeg sige — og jeg tror, jeg har Ret til at udtale det med Sikkerhed — at det vil ikke lykkes at sætte Bom for dette Spørgsmaal. Dette Spørgsmaal er rejst baade her og rundt omkring i Verden, dette Spørgsmaal vil trænge paa atter og atter, Aar for Aar, til det finder en forsvaerlig Løsning.

Naben: Efter min Mening er nærværende Lovforslag Basis for en meget god Lov. Jeg tror ganske bestemt, at den vil blive modtagen med stor Velvilje af alle de gamle udslidte Arbejdere. For nogle Aar siden — ja vi have vel for Resten ogsaa hørt det i Aar — udtalte man, at det at beholde Valgretten var det allerstørste Gode, som kunde times den fattige Mand, der var ingen Ting, der krænfede ham mere, end naar han paa Grund af, at han havde modtaget Fattigunderstøttelse, mistede Valgretten,

baade den kommunale og den til Rigsdagen. Nu forekommer det mig, at Forholdene have forandret sig, det er helt vendt om. Vi have nu hørt forleden i denne Sal, at man sagde, at det var noget, den fattige Mand ikke behjvrede sig om at beholde, nei, det var noget helt andet, han satte særlig Pris paa, men Valgretten, hverken den kommunale eller den til Rigsdagen, brød han sig saa synberkelig om. Jeg tror nu ikke, det forholder sig saaledes; jeg tror, at den gamle Arbejder sætter stor Pris paa at beholde Valgretten, og jeg tror ogsaa, han sætter Pris paa at kunne generhverve den, i Fald han i en yngre Alder har tabt den. Det er jo saaledes, at den værste Alder for den fattige Arbejder egentlig er den, hvor han har en stor Børneskole at forsyge. I Reglen ere Børnene jo voksne, og undertiden kan han endog vente Hjælp af Børnene, naar han naar en Alder af 50 Aar eller lidt over, saa det er ikke saa vanskeligt for ham at kunne generhverve sin Valgret i Tidsrummet fra 50—60 Aar. Jeg tror, som sagt, at denne Lov er en meget god Lov, og jeg takker derfor den ærede 3dje Landsstingsmand for 7de Kredes (Vjerre) for, at han ikke har laet Hindringer i Vejen for den ved at stille Vædringsforslag. Det vilde have været meget ubehageligt for mig, thi jeg sætter, som sagt, megen Pris paa, at denne Lov bliver gennemført. Jeg skal endnu kun udtale en Ting til Gunst for denne Lov — jeg tror ikke, at den er berørt tidligere — nemlig den Maade, hvorpaa Administrationen skal foregaa. Den koster saa at sige ikke en eneste Øre. Det er noget, der ikke er Tilfældet i andre Nabolande mod Syd. Der har man jo faaet en Alderdomsforsørgelse, men man er saa storartet Administration, at den vistnok koster lige saa meget, som alle de alderdomsforsikrede saa; saa mange Embedsmænd og Funktionærer er der ansat — jeg veed naturligvis ikke suldstændig Bested, men jeg veed, at det er efter en meget storartet Maalestok. Her derimod skal Administrationen intet koste; Sogneraad, Kommunalbestyrelser og Amtmænd skulle afgøre det hele, og det forekommer mig, at det maa være et stort Fortrin ved Loven, at den intet koster. Skulde der i det hele være Tale om Omkostninger ved den, er det eneste, man kunde tænke sig, at Amtmændene maaske skulde have noget mere Kontorholdsogdgtgørelse og at der mulig skulde gives Bidrag af Amtsrepartitionfondene til Sogneraadsmændene. Det anser jeg altsaa for en meget stor Fordel ved Loven. Jeg anbefaler denne paa det bedste til Vedtagelse.